

ELŐFIZETES:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a lap tulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasdós petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitótér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyom-
 dászatjában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr. **Megjelen minden kedden és pénteken.** Egyes szám ára 10 kr.

A gazda kalóziai.

— Vidéki hang a bürze ellen. —
 Ki hitte volna évtizedekkel azelőtt, hogy a szorgos munkával betakarított életből ki lehet csépelni a szemet cséplő nélkül, a csürrt gazdag tartalmával fel lehet égetni a nélkül, hogy a tűznek lángja legyen.
 Vizsgáljuk meg, nincsen-e úgy az utolsó tollvonásig, a mint eseteltük s az elfogultság pesszimizmusa rajzolja e a sötét színeket, vagy pedig csakugyan itt van az az idő, mikor a magyar gazdának védekeznie kell a hosszú kézzel szemben.

A gabnaárak folyton esnek. Esnek dacára annak, hogy egyenes, becsületes észszel azt lehetett hinni, hogy áremelkedés áll be. Valamennyi szemtermelő államból gyöngye aratási eredményeket jelentenek. A földmívelési miniszter hivatalos jelentései konstatálják, hogy Magyarország még olyan aratási eredményt sem várhat, mint a minőt tavaly kapott. Józan emberi számítás szerint a gabnaáraknak ezekre a jelentésekre emelkedniök kellett volna. Mert a gyöngébb termés a kínálatot csökkenti. Hiszszük, hogy a magyar járadékok pari kurzusa nem szorította ki a búzát az — élelmi cikkek sorából.

Es mégis mi történik? A buza ára esik, rohamosan szalad lefelé ép úgy, mint a hőmérő higánya, a mikor jéggel érintkezik. Amerikában a gabonaárak két forintnak megfelelő értékkel növekedtek, nálunk pedig még a nyomott buzaár negyven krajcárral esökkent.

Ehhez az érthetetlen gazdasági tünethez a tőzsde adja meg a kulcsot. Ott látjuk felvonulni a részvényeken és állami kedvezményeken virágzó malmokat, ha ezeknek tőzsdei manővereit figyelemmel kísérjük, a talány nyitjára jutunk. A malom-kartelesek, román búzások, export oszlopai a buza-üzletnek vesznek és eladnak. Ugyanannyi őszi búzát adnak el határidőre, amennyit affektíve megvesznek, az őszi búzával lefelé spekulálnak, hogy maguknak olcsó buzaárt biztosítsanak. A fedezete ennek a román buza, a határidő üzlet lebonyolításakor ez már itt lesz, prémiumos oláh buza.

Egy pár milliomos nagy malom teremti az üzleti konjunkturákat, papiroson lévő búzát dob

a gazdasági arenába és effektív üzleteket lefo-
 kozva. Malom és bürze! Az acélos magyar búzát
 deprecialja és egy sorba állítja a román ocu-
 buzával.

Nem lehetne-e módot találni arra, hogy a bürze és malom éljen hivatásának az iparnak és a produktív kereskedelemnek, nem pedig ennek a sivár rendszernek, amely a legkevésbé védett osztályra a gazdákra eresztí aratás idején az ő kalózhajóit? . . .

Közygülés a városnál.

Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága, mint multkori számunkban említettük, július 31-én közgyűlést tartott.

A napirendre tűzött tárgyak legnagyobb részét, azokat, amelyekkel a gazdasági és pénzügyi bizottság avagy a jogügyi bizottság foglalkozott, már ismertettük lapunk mult számában. A közgyűlés mindenütt a szakbizottságok javaslatát fogadta el s így ezuttal nincs mit írnuuk a különben is nem valami kimagasló jelentőségű tárgyakról.

Mindössze csak arról kell még megemlékeznünk, a mi a közgyűlésben a küszöbön lévő főispáni fogadtatás ügyében történt.

Szokottnál nagyobb számban vettek részt a bizottsági tagok a közgyűlésben, a zöld asztalok körül alig lehetett volna még egy-két helyett találni.

Mikor az elnöklő Schlagetter polgármester indítványozza, hogy bajsai dr. Vojnits István városunk főispánjává történt kinevezetése örvendetes tudomásul vétecsék, a nagyszánu bizottság egyhangu helyesléssel fogadta az indítványt.

Bejelentette ezek után a polgármester, hogy a fogadtatás dolgában a város a vármegyével együtt működik és hogy annak költségeiből a városra 1000 frt esik; egyhangulag szavazta meg a közgyűlés ezt az összeget.

A vármegye részéről e hó 5-én 30—35 tagu bizottság megy a Szabadkáról ide külön vonaton érkező főispán elébe; indítványozza tehát a polgármester, hogy mi is küldjünk ki ezen célra egy bizottságot. A közgyűlés kiküldi Vukicsévits Péter, Ambrozovits Gyula, Bikár Simon, Bittermann Nándor, dr. Czvetkovits Péter, dr. Danninger Ádám, Fejér Gyula, Gráf Nikáz, Koczár Zsigmond, dr. Krónits István, Kupuszárevits Lyubomir, dr. Grüner Samu és Széchényi József bizottsági tagokat.

Itt fölszóal Aszt Nándor bizottsági tag. Ő nem tartja helyesnek azt, hogy az ellenzék táborából ott ülő bizottsági tagok mellözve vannak ebben a névsorban, mert a főispánt pártszínezet nélkül akarják fogadni. Szerinte ki kelleue mondani, hogy a bizottságból bárki is elmehet a főispán elébe.

A polgármester utal arra a többször bangoztatott elvre, hogy a közgyűlési teremben — a város ügyeiben — nem ismer semmiféle politikai pártot. (A különben nemzeti párti bizottsági tagok a közepben lévő asztalok körül tömörültek s véletlenül közéjük tilt dr. Czvetkovits Péter is). Itt van pl. dr. Czvetkovits, a kiről nem tudhatja, hogy ellenzéki-e, nem-e.

— Ellenzéki vagyok, mondja nevetve dr. Czvetkovits.

Hogy pedig korlátlan számban menjenek a főispán elébe, azért nem engedhető meg, mert ömeltósága külön vonaton jön s ott korlátolt mérvben lesz hely az utasoknak.

A közgyűlés a polgármester választat tudomásul vette. Szabadka szab. kir. város főispánját e hó 12-én installálják. Meghívták Zombor szab. kir. város törvényhatóságát is. A közgyűlés kiküldi a szabadkai ünnepségekre: Schlagetter polgármestert, Koczár Zsigmond, Fejér Gyula, Kupuszárevits Lyubomir és dr. Drakulits Pál bizottsági tagokat.

Végül a polgármester tudatta, hogy az installációs ünnepségekre meghívtattk Torontál vármegye, Baja, Szabadka és Ujvidék városok törvényhatóságai. Természetes, hogy Bács-Bodrogh vármegyét is meghívta a város.

Zenta város kir. városi szabadalma 1506-ból.

Nem rég e lapok hasábjain is közölve volt, hogy Zenta rendezett tanácsu város eddig használt címerét megakarja változtatni és hogy az 1506-ik évi kiváltság levele alapján esetleg a kir. városi rangert folyamodnék. Mivel Zenta város közönsége, mint hírlík, ezen eredeti kiváltságlevél után kutat, tehát az oklevél szövegét sem ismerheti, az érdeklődők kedvéért itt adjuk a kir. városi szabadalom eredeti latin textusának fordítását.*)

„Mi Ulászló Isten kegyelméből Magyar- és Csehországok királya stb. adjuk tudtára ezen oklevelünk által mindazoknak, akiket illet, hogy az irántunk általában és egyes tagjaiban egyaránt búséges, tiszteletreméltó budai káptalan, azon alázatos kérelemmel járult elénk, hogy mi azon egyháznak Csongrád vármegyében fekvő, Zentba nevű községét, mely a viszálykodók gyakori és különféle támadásai és olykor a hatalmasok igazságtalan foglalásai folytán bihetetlen módon pusztítottat, s mely most azonban — állításuk szerint — ismét újból kezd kissé emelkedni és következképp polgárai is — kik ez időben lakják — Isten nevének dicsőítésére az egyház gyarapításán fáradoznak, hogy maga a község is inkább gyarapodjék, — bizonyos különös és pedig alább következő adományok — szabadságokkal és előjogokkal érdemesítsük megaján-

*) Ezen oklevél, mint történeti emlék, azért is nevezetes, mert Bács és Bodrogh vármegyében a mohácsi vész (1526) előtt Zentán kívül még csak két helység bírt kir. városi ranggal, t. i. Bács és Bodrogh városok, de ezeknek szabadsalomleveleit a történetirodalom nem ismeri. (D. Gy. dr.)

A „BÁCSKA“ tárcája.

Alom.
 Szerettem égő szerelemmel
 Egy angyalarcú büszke nőt:
 Hitecsenmém akartam tonni
 Isten és emberek előtt.
 Szerettem öt kimondhatatlan . . .
 S szívében ez a szerelem
 Oly százi volt, mint rózsabimbó,
 Ha felpattan szép reggelen.
 S szerelmem, oh! első szerelmem
 Oly rútul viszonzozta lét:
 Széttépte minden boldogságom!
 Eljátszta üdöm, hitemet!
 Meghalok! . . . gondolám magamban,
 Meghalni, ah! meghalni jó! . . .
 És véget vetett életemnek
 Gyácán egy hitvány kis golyó.
 Aztán eltemettek engem
 Pompás kriptába díszesen;
 Ki sem hullatott könyút értem,
 Ő sem, szép bánús kedvesem.
 Lelkem föl, égbe tört. Előlem
 Az ég örökre zárva vált.
 Egy szózat hallatszék belülről,
 Az Úr méltó haragja szólt:
 „Üngyilkos véred bészennyezte
 A mennynek tiszta küszöbét . . .
 Elkárhozál örökre . . . Várd a
 Sötét szörnyü itéletét!”
 S egy izzó orkán elragadta
 Ordítva, böge iclkemet.
 S vivé oly örült sebességgel,
 Hogy ég, föld szinte remegett.

*Leszállt a poklok fenekére
 Rémtült lelkeimmel egyenest . . .
 Lucifer trónja szánolyánál
 Lelkem könyörgötte ilyen esd:
 „Add vissza oh! hatalmas Sátán,
 Az édes földi életet!
 Tedd boldoggá szívem csak egyszer,
 Mely annyit, annyit szenvedett!
 Engedd, hogy még egyszer szeressen
 Egy földi lányt megcsált szívem,
 S általa viszont szeretetnél
 Öszintén, igazán, híven.
 Egy pillanatnyi boldogságot
 Szomjához zaklatott szívem . . .
 Tehetsz lelkeimmel bármit aztán . . .
 A Sátán szót: „Megengedem!
 In visszaadom újra néked
 A kínos földi életet,
 Viseld igádat ott a földön,
 Ez méltó büntetés néked.
 Szeresd boldondul büszke hölgyed,
 Ki bajjakkal megáldaték:
 Az Úr ilyeknek üde testet,
 Beléjük szívet én adék! . . .
 Így Lucifer s kormos pófája
 Ah! olyan csínyán kacagott,
 S e kacajtól az alvilágnak
 Minden zuga visszhangozott.
 . . . Fölbredék lázas álmomból
 S tovább szeretlek, kedvesem!
 De a pokol minden kínjánál
 Fájóbb, gyöttrőbb e szerelem!*

Szabadka Gyula.

KERESZTÜL-KASUL EURÓPÁN.

Utí rajzok.
 Irta Pässe-partout.
 XVI.
 — Páris. —
 (Folytatás.)
 A francia honatyák rendszeren este tartják üléseiket. Két okból, magyarázat nekünk egy ismerősünk, aki belépő jegyekről is gondoskodott; az egyik ok az, hogy délelőtt telt házat vagy a képviselőknek oly számát, mint a házszabályok megkövetelik, rend szerint alig lehetne összehozni. (Ahá! gondoltam magamban; azért van az, hogy a magyar parlamentben az ülések kezdetén csak legforrongóbb napokon van annyi honatya együtt, amennyi a tárgyaláshoz megkívántatik!) A másik ok pedig abban rejlik, hogy napközben a miniszterek s főhivatalnokok hivatalaikban dolgoznak, a képviselők magán ügyekben eljárnak; ide a parlamentbe pedig pihenni jönek.
 — A miniszterek? kérdém elesodálkozza.
 — Nos igen, amikor nincs kormányválság vagy Panama, vagy bomba robbanás . . .
 — És mikor nincs egyik vagy másik?
 — Bizony még parlamenti válság is van. Minden-
 esetre azonban az esti üléseknek az a nagyhasznuk, hogy a buffet-ben így esténkint a különböző pártok emberei, barátok s ellenfelek, a nap fáradaimai után könnyebben kiengesztelődnek. De komolyan, este könnyebb az egész nap politikai eseményeit összefoglalni és a másik napra valókat előkészíteni.
 Az ülésteremben azalatt javában folyt a vita; és midőn a karzaton helyet foglaltunk és a sok honatya-fejre lepillantottunk, inkább a hullámzó tengerre gondoltunk, semmint a nemzet képviselőinek komoly tanácskozására.
 Amig ugyanis a szónok élénk hangon és heves mozdulatokkal a költségvetés egy tételének, egy kerülete-

deközni. Mithogy a katolikus királyok és fejedelmek lelkeinek egyéb gondoljai és aggályai között mindenekelőtt leginkább az Isten egyházaira irányul a legtöbb figyelem, azért nemcsak saját jogait sértetlenül megvédeni, hanem azoknak több előnyt és hasznot szerezni, előrelátó buzgalommal törekszik; ennél fogva az előbb említett káptalan érintett kérvénye királyi jóindulattal kegyesen meghallgatott és annak hely adott, akarván ami felvállalt királyi kötelességünk fogva magának a felső Isten névnek dicsőségét emelni és növelni, kitől minden jó származik és akinek kegyelméből emelttünk elől nevezett országaink királyi méltóságának polcára. Tehát az előnevezett budai egyházat és következőleg annak szintén előbb említett községét és az abban lakó polgárokat különös királyi kedvezményekkel és különös adományainkkal kegyesen támogatjuk. Midőn tehát az előnevezett községét, valamint különös hitünk és fogadalmunknál fogva, melylyel a legboldogabb apostolok feje szt. Péter iránt — kinek dicsősége neve és védnöksége alatt alapított és létezik az előnevezett káptalan, viseltünk és tartozunk, az előnevezett Zyntha községet és jelenlegi ott lakó és tartózkodó összes polgárait, szilárd elhatározásunk és királyi hatalmunknak telje, valamint különös kegyelmünk folytán, összesen és egyenkint (minden kivétel nélkül) ugyanazon javak, szabadalmak és előjogokkal, melyekkel másik városunk Szeged, akar tőlünk, akár valamely királyi elődunktól volt, vagy van kitüntetve és azokkal él, örökre ellatandó, megajándékozandó és díszítendő, ellátjuk, megajándékozunk, szabadalmazzuk és díszítjük. — Es azonban különös kegyelmünkkel fogva ugyanezen Zyntha községnek, (melyet ezentúl „város” nével nevezendők rendünk) és ezidőbeli valamennyi polgárainak *kerül peccát*, — melyben az ő védőszentjük, Szent Péternek két kulcsa, kereszt alakban egymásra téve és felülről lefelé nyulva, alul pedig annak mindegyik végénél egy-egy hal, mely közönségesen kecseregnek nevezetik, fejeikkel ellentétesen állítva, a kulcsok felett pedig, ugyanazok között egy virágzó kalasz, a körben fűtő szeleken pedig ezen felirat: „*Sigillum Civitatis Zynthae*” legyen bevésvé; és hogy ez akár ezüst, akár rez, akár más alkalmas érből készíttessék és esmáltassék, hasonlóképen kegyesen megengedjük, felhatalmazván őket, hogy ezután valamennyi okmányuk, melyeket a nevezett község és polgárai bármely alkalommal, mindörökké eme törvényes peccát alatt kibocsájtani fognak, ép oly érvénynyel bírjanak, mint amennyivel előbb nevezett Szeged városunk okmányai bírnak. Megengedjük végre, hogy előnevezett község és említett összes polgárai az előnevezett peccáttal nyilvános és magán okmányoknál, akár beiktató, akár törvénykezési, akár kiváltsági és bármely más okmányoknál, azoknál bármely ügy és dologban, örökségi és polgári ítéleteknél, de csak melyek igazságosok és törvényesen hozottak, végre gondnoksági és követségi ügyekben: épúgy, mint előnevezett Szeged városunk, mindig vörös viaszkal mindörökké éljenek, és azonfelül egészen és egyenkint az előjelzett ugyanazon szabadságokat és előjogokat, melyekkel előbb említett Szeged városunk van felruházva, használja és ezután mindörökké ezen magyar birodalmunk határain belül bármely helyen, minden időben, egytízesen vagy külön, biztonságban és szabadon használhassa, élvezhesse és azoknak örvendhessen, beleegyezésünket és jóváhagyásunkat adjuk ezen okleveletünk által, melyre titkos peccátjeink közül, mikkel mint Magyarország királyai élünk, és okmányok hitelessége és érvénye érdekében, függő alakban a község van függesztve. Kelt Budán, Havi Boldogasszony ünnepe előtti legközelebbi vasárnapon, ezeröttszázhatodik évben, magyarországi uralkodásunk tizenhatodik, csehországi uralkodásunk pedig harminchatodik évében.

Közi: Dudás Gy. dr.

Nevezések az augusztus hó 4-én tartandó löversenyre.

A vármegyei Gazdasági Egyesület által folyó évi augusztus hó 4-én tartandó löversenyhez kedvezők az auspiciumok, mert eddig is oly számos nevezésről értesültünk, melyek a verseny teljes sikerét biztosítják. A

beli vállalat állami segélyezésének emelése érdekében nyilván „haza” beszélt a szövegről, addig a sokféjű gyűlökezet tagjai oda se hallgattak: csoportokban beszélgettek, mások újságot olvastak, mások leveleket írtak, a fiatalabbak a karzatot tettek csillagászati vizsgálódásaik tárgyává, egy szóval senki sem hallgatott a szónokra: csak ketten-hárman lesték a szöveg alján, mikor hagyja már abba, hogy ok viszont „haza” beszélhessenek. Ez így ment felfelé jó ideig, még végül a kormány székéről felkelt egy kopasz fejű ur, aki a sok helyi érdek kielégítését igérte — a jövőre, ezúttal azonban a tételi változatlanul kérte megszavazni. Igerhette, azt gondolván — apvcs möi le deluge utánam a vízőző. Meg is bukott nemokára.

A szavazás nagy ceremóniával ment, pedig csak felállással szavaztak. Mielne elnök ugyanis három ízben tette föl a kérdést, jól tudván, hogy az általános figyelmesség közepette csak így őrít meg a haza képenek viselői, hogy voltaképen miről is van szó.

Elöre kicsinált dolog az ily tárgyalás s eredménye. Maga Demosthenes is hiába nyitná meg ékeszólásának zslápjait, anyai figyelemben sem részesülne, mint a hir-lapelárúító gyerkőcök (camelot) kikáltásukkal az utcákon.

A szónoklatok, ha szabad ily előkelő szóval megfíztetni azokat a beszédek, melyeket a francia képviselőházban több alkalommal hallottam, nem dicsékedhetnek azzal a hangzavassal, mely a magyar s még inkább az olasz szavaslás sajátja, de a kitejézés és előadás módja utóherhetetlen, a nyelvezet lágyága (souplesse), hajlékonysága és modulálása szintén páratlan; ami a francia hangbőségnek (s ennek megfelelőleg a betűk igen nagy számának), valamint a francia szellemességnek (esprit gaulois) tulajdonítható.

A parlamenti élet Franciaországban is a színtalakat mögött folyik: ott intézik a politikai kérdéseket s még az ezeknél is feltékenyebben örözt személyes érdekeket. A köztársaság temállása alatt a nagy politika alig változott, annál inkább változnak a kormányok: azóta ugyanis anyai miniszterium jött s ment, hogy minden tizedik képviselő és szenátor miniszteri tárcát viselt, ha csak néhány hónapig is. Annál többen vannak azonban, akik kormányzókra akarnak jutni.

nevezési határidő elmúlt ugyan már, de utólagos nevezések dupla tétellel még mindig érkeznek.

A mezőgazdák futamai iránt (I ső és II-ik) élénk érdeklődést tanúsítanak, a mennyiben már eddig is a következők jelentkeztek résztvevőkül: Bosnyák Franya, Farkas Pál, Kalmár János, Kovachib Uros, Mattarits Péter, Nenadov Zsvikó, Miliszavjevics György, Messinger József, Parcsitis István, Vujkovits C. György stb. Ha mind kiállnak, a tavalyi esorbát kiköszörülhetik. A község érdeklődése végett az I-ső és II-ik futamban is elfogad a totalisateur tétéket. A lovasok számmal lesznek jelölve s így a tétél csak ezt kell bemondani.

A többi futamokra a következő urlovasok neveztek be lovaikat.

III. Urlovar-verseny. Sikverseny.

1. díj 400 kor., 2. díj 100 kor., 3. díj téték fele.

Távolság: 2400 méter.

Tét 20 korona.

Neveztek: 1. Rohonczy Lőrinc 4 é. p. m., „Békés”, 72 klgr., 2. Rohonczy Lőrinc 5 é. p. k., „Hites”, 71 1/2 klgr., 3. Rohonczy Lőrinc 6 é. p. k., „Katika”, 69 klgr., lovagolja a tulajdonos, fehér test, égszínkék sapka, gombok és szegély.

4. Gróf Szirmay Sándor 6 é. p. k., „Miss-Pegg”, 72 1/2 klgr., lov. a tul., világos kék test vörös pettyekkel, fehér sapka.

5. Vojnics Lajos 7 é. p. k., „Mátka”, 72 1/2 klgr., lov. a tul., aransyárga test, piros ujjak és piros sapka.

IV. Urlovar-verseny. Sikverseny.

1. díj 400 kor., 2. díj téték fele.

Távolság: 2000 méter.

Tét 20 korona.

Neveztek: 1. Rohonczy Lőrinc 4 é. p. m., „Békés”, 74 klgr., 2. Rohonczy Lőrinc 5 é. p. k., „Hites”, 73 1/2 klgr., 3. Rohonczy Lőrinc 6 é. p. k., „Katika”, 70 klgr., lovagolja a tulajdonos, fehér test, égszínkék sapka, gombok és szegély.

4. Vujkovits C. György 3 é. s. k., „Csintalan”, 62 klgr., lovagolja Vujkovits C. István, vörös test, barna sapka.

5. Gróf Szirmay Sándor 6 é. p. k., „Miss-Pegg”, 73 1/2 klgr., lovagolja a tulajdonos, világos kék test, vörös pettyekkel, fehér sapka.

6. Szemző István 7 é. sz. k., „Noblesse”, 73 1/2 klgr., lovagolja Calm Oszkár.

V. Hölgyek díja. Űgető-verseny egyes fogatokkal.

1. díj tiszteletdíj, 2. díj téték fele.

Távolság: 3000 méter.

Tét 20 korona.

Neveztek: 1. Bezeredy István huszárkapitány nevezte ifj. Vojnits Sándornak, „Mátka”-ját.

2. Bezeredy István huszárkapitány nevezte ifj. Vojnits Sándornak „Legény”-ét.

3. Halász Gyula „Digidi”-t.

VI. Űgető-verseny kettős fogatokkal.

1. díj 320 korona, a téték fele a másodiknak.

Távolság: 12 km. A kettős fogat versenyen esakis azon fogat kaphat díjat, mely a 12 km-t 30 perc alatt teszi meg. Amerikai és orosz űgető kizárva.

Tét 20 korona.

Neveztek: 1. Bezeredy István h. k. nev. ifj. Vojnits Sándornak „Mátka” és „Legény”-ét.

E versenyben részt fognak még venni Polgár József bácsalmási és Schumacher György cservenkai birtokos fogatai.

VII. Amateurök tiszteletdíja. Űgető-verseny egyes fogatokkal.

1. Tiszteletdíj.

Távolság: 4000 méter.

Minden ló futhat.

Neveztek: 1. Bezeredy István h. k. nevezte ifj. Vojnits Sándornak „Mátka”-ját. 2. Bezeredy István h. k. nevezte ifj. Vojnits Sándornak „Legény”-et.

3. Halm Ervin 6 é. f. arabs-orosz fekete ménjét „Paulin”-t.

Ily körülmények közt jellemző a „Figaro” amaz indítvány, hogy a képviselők s szenátorok tizével hetenkint váltják föl egymást a kormányügyek vezetésében, vagy pedig nevezzenek ki hivatalnok-miniszteriumot, melybe képviselő csak három évvel mandátumának lejártá után juthatna. „Vagy váltógazdaság vagy állandóság!”

Nem tartozik rám e vitába beleszólni; tény azonban, hogy a francia képviselőháznak nagyobb hatalma van, mint egy egyeduralkodónak, az orosz cáron kívül, de tekintélyvel (prestige) és fensőbbességgel (supériorité), azzal egyáltalán nem bír a nemzet szemében. A parlamentáris-musról a francia sajtó többsége napról-napra hajtogatja, hogy hitelét veszítette s lejártá magát. Közérdek helyett magánérdek halmazata — mondá a „République Française”. Tegyük-e helyébe az osztályok s érdekesportok képviselőit, mintegy a középkor utánzásul? Úgy látszik, ez a jövő parlament eszménye — írta a szintén köztársasági „Le XIX. Siècle”.

A Wilsoniád, Grévy volt köztársasági elnök vejének viselt dolgai és a Panama-botrány Reinach-hal s Herz Kornállal, ily visszhangokat ébresztett a francia közvéleményben, amelyek a nép-s választó-gyűléseken és magán-körben sokkálta élesebben zúgnak-búgnak, mint a sajtóban. A mai parlament — mondá Bprie herceg — nagyon bő köpeny, mely eltakarja a nép előtt az ugynevezett népképviselőket meztelenségét és sebezhetőségét.

A komoly színjáték, a parlamenti tárgyalás után valami vigabbat óhajtottunk és ezért elmentünk a Théâtre Français-be, hol ép egy társadalmi darabot adtak. Az előadás tökéletes volt, talán jobb, mint a Bourbon-palotában. A szónoklat s a nyelvezet még inkább lekötötte figyelmemet. Úgy találtam, hogy az Európa összes színpadait bejáró francia drámák, melyek többnyire a törvényszék elé való kérdéseket tárgyalnak, francia nyelven s francia művészek által előadva, korántsem oly vaskosak s leplezetlenek, mint ha más nyelven fordításban, a párisi élet levegőjétől távol álló színészek által halljuk.

(Folyt. köv.)

Tekintettel arra, hogy a hétfői főispáni installációra sok vidéki fog városunkba érkezni s így valószínűleg a turfira is kimegy, a nagy tolongás elkerülése végett célszerű lesz a versenyhez a belepőjegyet már itt a városban előzetesen megváltani.

Ujdonságok.

Lapunk jövő száma a főispáni installációs ünnepségekre való tekintettel **ajtó kedden nem fog megjelenni, hanem azt oly időben fogjuk közreadni, hogy lapunk tiszteit olvasói az eseményekről teljes és részletes képet kapjanak. Olvasóközönségünk érdekében elhatározott eme körülményt szíves tudomasára hozzuk lapunk barátainak.**

Személyi hír. Schmausz Endre szabadkai főispán a hét folyamán néhány napig Apatinban időzött édes anyjánál.

Előléptetés. Az igazságügyminiszter Antal Pál bajai és Rehak Andor zentai járásbírói irnokokat a XI. fizetési osztály második fokozatába léptette elő.

Az ünnepelő Zombor. Dr. Vojnits István főispáni ünnepélyes beiktatásának immár küszöbén állunk. Hogy mily rokonszenvvel és mily lelkesedéssel viseltetik vármegyénk és városunk az új főispán iránt, azt legjobban igazolják azon óriási előkészületek, a melyeket a végrehajtó bizottság a község osztatlan helyeslése mellett a beiktatási ünnepély minél impozánsabbá tétéle végett napról-napra foganatosít. Városunk valóságos ünnepi dísz fog ölteni az installációs napokra. A megyeháztér s a városháza díszítéséhez már hozzáfogtak; a diadalkapuk felállítását is megkezdették. Városunk, de egész vármegyénk községe már rég nem látott ilyen impozáns ünnepélyt, a melynek erkölcsi értékét növeli az a tapasztalat, hogy a község minden osztálya a legnagyobb lelkesedéssel készül az ünnepély fényét emelni.

Fáklyás menet. Mint a beiktatási ünnepély programjából tudjuk, folyó hó 5-én este az új főispán tiszteletére fáklyás menetet rendeznek. A fáklyás menet alkalmával a vármegye községe nevében Szendy István paeséri ref. lelkész, a város községe nevében pedig dr. Balogh Ernő, lapunk szerkesztője fogja az új főispánt üdvözölni.

Az ó-kanizsai műkedvelő-társulat megalapítója és régi vezetője sirjánál. 1894. évi július hó 27-én Ó-Kanizsán elhunyt Szerdahelyi János kántor, 1848. évben rendezte az első műkedvelői előadást Ó-Kanizsán. Ez évtől kezdve a község műkedvelői, kiket Szerdahelyi egy társaságba tömörített, minden évben tartottak, hol egy, hol több előadást. A jeles vezető elhunytá után a műkedvelők első gyűlésükben elhatározták, hogy faradtalanul kezorúzni a halalozása évfordulóján sirenleket megfogja koszorúzni. Az első koszorúzás e hó 27-én történt meg. Fél 9 órakor a család gyászmisét mondott a boldogult lelkeidvéért, ezután a temetőben a lelkész fölmentelte a család által hanvai fölé emelt sirkövet. Végül a szép számban — 14-en — megjelent műkedvelők által körülveve Gajó István községi könyvvezető és műkedvelő egy igen szép és megható beszéd kíséretében koszort tett a sirköre.

Olvasóköri közgyűlés. A zombori magyar olvasókör folyó hó 11-én esütörtökön d. n. 6 órakor Trischler Ferenc igazgató elnökölete alatt rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlésnek tárgyat képezte az olvasóköri választmány azon megfélebbezett határozata, amelynek alapján a választmány dr. Molnár Gyulát, a „Zombor és Vedeke” szerkesztőjét a kör tagjai sorába nem vette fel. A közgyűlés névszerinti titkos szavazással utarozott. Beadott összesen 113 szavazat; 52-en igenel, 58-an nemmel szavaztak s így 6 szavazattöbbséggel a közgyűlés sem vette fel dr. Molnár Gyulát a kör tagjai közé. Harom szavazó cedula üres volt. — Mi az egész gyűhöz, melyet városunkban a legnagyobb vehemenciával tárgyalnak hetek óta — bár szeretnénk hozzászólni s nezetemnek egész határozottsággal kifejezést adni — nem fűzünk ezuttal semmi kommentárt azon okból, mert nem akarunk — különösen most az installáció előtt, melynek harmonikus és teljes egyetértésben való lefolyása minden oldalról felette kívánatos — tápot nyújtani ezáltal sem egyik, sem másik részről a szenvedélyességek folytatásának. Tény az, hogy az eset széles körre vitetvén el, társadalmi életünk ellentétét kiélesítette. Ezt a régi békes mederbe terelni, kötelessége minden érdekeltnek. Ezen béke helyreállításának nem kedvező jelensége az az elhatározás, hogy az olvasókör ellenzéki tagjai — mint halljuk — az eset folytán ki akarnak lépni a körből. A zombori olvasókör feantarítása és virágzása olyan társadalmi szükségesség, hogy azt a visszavonás áldatlan fegyverével lenyomni nem szabad. Mi erősen reméljük, hogy a higgadtabb elemek megfogják találni a módját a béke, egyetértés s a társadalmi érintkezés harmonizálás helyreállítására.

Évzáró vizsgálat. Az adai m. kir. földművelésiskola évzáró vizsgái augusztus hó 15-én reggeli 8 órakor kezdődnek. A földművelésügyi miniszterium képviselőben Fernbach Antal ur zombori nagybirtokos fog megjelenni. Ez alkalommal végez 19 egyén, kiknek legnagyobb része kiszolgált katona vagy hadmentes feleséges ember. — Felkerem a birtokos-, bérlo- és gazdatisztt urakat, hogy ezen munkában nevelt s dolgozni és dolgoztatni tudó egyéneket alkalmazni sziveskedjenek. Ada, 1895. évi július hó 30-án. Szobonya Bertalan, igazgató.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara fölterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, hogy az igazságügyminiszterrel egyetértőleg találna módot a 60. számú kiriai döntvény újabb megfontolására, hogy a husz forintot aluli kereskedelmi követelések az eddigi helyes gyakorlat utján a járásbírók előtt legyenek érvényesíthetők. A szegedi kiviteli kereskedők megállapodtak abban, hogy addig is husz forintnál kisebb tétéket nem biteleznek.

Névmagyarosítás. Schlesinger Antal ószivaci lakos vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel „Szemző”-re változtatta.

A zombori

arcasaru részéről a tekintetes roszkaratú, zet vezetésére szüreg me össe nem mindedig félrevezett állításokna megcáfolásá Hosszas p. szükségesne által bozot megfogott mo közöleg has „Elfogad me és raktáron iparos tagj szítésere ne tleleteket, meg képviselvé idezett port sünk, mely szíthetők s kell, hogy rökét, képa ezzel a ve hessük s ez ez intézke nem jó, de mény, hogy fent idezett Perse azok tetve e hasz által, e cikk fegyvereikt ellen bizony esoltak; — ezután se s kerésünke tisztelői a z mint szövét

Halál

tegnapelőt tének 50 ik

A sz

mult számú leleplezésé leleplezési 7 órakor he László orsz. fogadtatásá emlékoszlop József jogla honvédsíroklése Engisre Eneki a d Kozma László honvédsíre nyelven Joe által. 9. szavalja K. joghallgató vonatban es nyelven Bec Eneki a dal ségeibe. 14. vacsora tánc 1 frt 60 k.

Pótv

Topolyán az lyett septe engedélyezte

Trac

Feuer Nát két kurzusa tartani, a megye alip tott be.

A ví

29-én fitró nap kifogta

Seru

sit — a sz szesen 22 drb sertés menő intél

Viza

fűrdésnek Egész sereg zához fitró sereg, ambe zaja riasztó nem messzi odasietett, pillanatbar. Fejüket tó pillanatonki fuldokló k kettő. A siettek s a leányokat a keresgélés gődörben a percekben ta

Dan

Apatinban községek költöt.

Vere

28-án tartat véres verek ki szeretője sérte, Mikó megtámadta levelézőnk kedéstől ser rúd, mert te sebeztek.

A zombori iparosok készítményeinek árucarnoka mint szövethet igazgatósága részéről a következő sorok közlésére kértünk fel: Tekintetes szerkesztő ur! Némely oldalról jött azon roszakaratu, alaptalan ráfogást, mely szerint a szövethet vezetőjében az áruk megrendelésénél alapszabályszerűleg meg nem engedett, s a szövethet intenciójával össze nem egyeztethető elvek érvényesülnek, ugyan mindaddig figyelembe nem vettük, de nehogy egyesek félrevezetve, csakugyan hitelt adjanak az ily téves állításoknak, felkérjük tek. szerkesztő urat, hogy ennek megcáfolására becses lapjában tért engedni sziveskedjék. Hosszas polemikába bocsátkozni a felett: nem tartjuk szükségesnek, csupán a múlt évi szövethet. közgyűlés által hozott és a nagymélt. miniszterium által is jóváhagyott módosítás idézésére szorítokozunk, mely következőleg hangzik: a 2-ik §. kiegészítésül d) pont. „Elfogad megrendeléseket, eladás végett meghozhatja és raktáron tarthatja mindazon iparicikkeket, melyeket iparos tagjai elő nem állhatnak, vagy a melynek készítésére nem vállalkoznak; szintugy felállíthat oly iparüzleteket, melyek Zomborban vagy egyáltalán nincsenek képviselve, vagy működésük nem kielégítő.“ Ezen idézett pont szerint tehát teljesen jogos azon intézkedésünk, mely szerint az oly árukat, melyek itt nem készíthetők s egy komplett butoraktárnak kiegészítő részét kell, hogy képezzék, mint pl. vas- és bajl. butort, tükröket, képeket, stb., — meghozatjuk csak azért, hogy ezzel a vevőközönségnek a vásárlást megkönnyebbíthessük s őket olcsó és szolid árukkal elláthassuk. Hogy ez intézkedésünk az iparosok érdekeivel ellenkezőbe nem jő, de sőt üdvös, legjobban mutatja azon körülmény, hogy forgalmunk ép a helyi készítményekben, fent idézett módosítás életbe lépte óta, megkétszereződött. Persze azok, kik épen saját érdekeiket látják veszélyeztetve e hasznos és nemes célú intézmény gyarapodása által, e cikk elolvasása után sem fogják letenni ócska fegyvereiket, melyeket az Árucarnok üdvös fejlődése ellen bizonyára nem a legnemesebb szándékból kovacsoltak; — amire mi természetesen mint eddig, úgy ezután se sokat adunk. E cikk szives közlését illetőleg kérésünket megújítva, vagyunk a tek. szerkesztő urnak tisztelői a zombori iparosok készítményeinek árucarnoka mint szövethet igazgatósága.

Halálozás. Sztojsits Sándor helybeli kereskedő tegnapelőtt éjjel hosszas és kínos szenvedés után, életének 50 ik évében elhunyt.

A szeghegyi honvéd siremlék. Említettük mult számunkban, hogy a szeghegyi honvéd siremlék leleplezési folyó évi augusztus hó 11-én tartják meg. A leleplezési ünnepély programja a következő: 1. Reggel 7 órakor hegyes-feketehegyi pályaudvarnál ngs Kozma László orsz. képviselő urnak és kíséretének ünnepélyes fogadtatása. 2. A hármás határnál felállított honvéd emlékoszlop megkoszorúzása. 3. Alkalmi szavalat Kis József joghallgató ur által. 4. Bevonulás a község elé a honvédsírokhöz. 5. A honvédsírok szertartásos beszentelése Engisch Frigyes lelkész ur által. 6. Hymnusz. Eneklő a dalárda. 7. Megnyitó alkalmi beszéd ngs Kozma László orsz. képviselő ur által, mely alatt a honvédsiremlék lelepleztetik. 8. Alkalmi beszéd német nyelven Joeckel Henrik honvédsir-bizottsági elnök ur által. 9. „Előre“ című költemény, Tóth Kálmántól; szavalja Kun Géza. 10. Alkalmi beszéd Tausz Fülöp joghallgató ur által. 11. A csata történetének rövid kivonatban és az adakozók neveinek a felolvasása német nyelven Beesker Dávid földbírtokos ur által. 12. Szózat. Eneklő a dalárda. 13. Bevonulás az olvasó-egylet helyiségeibe. 14. 1 órakor bankett. 15. Este 8 órakor közcatorna táncvigalommal egyekötve. Egy teríték ára ebéd 1 frt 60 kr. Vacsora 1.

Pótvásár. A kereskedelmi m. kir. miniszter Topolyán az augusztus 7. és 8-áról elmaradt vásár helyett szeptember hó 11. és 12-re pótvásár megtartását engedélyezte.

Trachoma-tanfolyam. A Szabadkán dr. Feuer Náthán által megtartandó trachoma-tanfolyamnak két kurzusa lesz; az első augusztus 14-től 30-ig fog tartani, a második pedig augusztus 24-től 30-ig. A vármegye alispánja az első kurzusra 30 jelentkezőt osztott be.

A vízbe fult. Apatinban Foll Antal folyó hó 29-én fürdés közben a Dunába fult. Holttestét még az nap kifogták.

Sertésvész. Apatinban — mint levelezőnk értesít — a sertésvész járványyszerűleg fellépett. Eddig összesen 223 drb sertés hullott el. Naponta átlag 25—40 drb sertés hullik el. Az illetékes hatóság a legmesszebb menő intézkedéseket tette meg a vész elfojtására.

Vízbe fult leányok. Mosorin községből a fürdésnek egyszerre két áldozatáról ad hírt tudósítónk. Egész sereg leány vonult ki a délutáni órákban a Tiszához fürödni. Vig láma közt lubickolt a nagy leánysereg, amikor egyszerre velőtrázó sikoltás és fuldoklás zaja riasztotta meg. Tubity Natália kitudott a habokkal nem messzire a fürdőzők tömegétől. Kirtyanszky Milica odasietett, hogy barátnőjének segítsen, a következő pillanatban azonban egyszerre alamerült mind a kettő. Fejüket több ízben föl-föltűtötték a hullámok alól s pillanatonként látni lehetett kékülő arcukat és hallani fuldokló hörgésüket. Végre nyomtalanul eltűnt mind a kettő. A mentők a leánysereg segélykiáltására oda siettek s a veszedelem színhelyén kutatni kezdtek, de a leányokat már akkor elsodorta volt onnan a víz. Hosszas keresgélés után akadtak rá a két holttestre egy mély gödörben a folyó fenekén. A leányok halálküzdelme percekig tartott.

Dankó Pista Apatinban. Dankó Pista Apatinban is rendezett hangversenyt. Apatin intelligens közönsége nagy óvációban részesítette a népszerű dalköltőt.

Verekedés. A kupuszina bucsu, mely e hó 28-án tartott meg, mint minden évben, ugy ez idén is véres verekedéssel végződött. Ugyanis Koleszár Andrást, ki szeretőjét a táncvigalomból este 10 órakor hazakísértte, Mikó György és Rubus Pál odavaló legénytársai megtámadták és véresre verték. S különös az — mint levelezőnk írja — hogy Mikó György egyetlenegy verekedéstől sem hiányzik, de az egyszer ő rá is rá jart a rúd, mert fejt, valamint mindkét karját súlyosan megsebezte.

Dal-, zene- és szavalati estély. Prigl-Szt. Iván ifjúsága mult hó 28-án az „Erdélyrészi Kárpát-Egyesület“ milleniumi albuma javára táncal egybekötött dal-, zene- és szavalati estélyt rendezett; Wamoscher Samuné urnó precíz zongora-játékával, Hirth Jenny k. a. kollemben csengő hangjával, Császár Mariska k. a. a „Revolver“ című monolognak pompás előadásával, továbbá Kostyák Mariska, Pump Paul, Reichenberg Frieda, Császár Mariska, Hirth Jenny és Fink Anna kisasszonyok az általuk bemutatott előképpel, s végül Braunberger Salamon, Egi Lajos, Kostyák János és Schwáger Jakab urak jól előadott szerepeikkel a közönség sűrű tapsait érdemelték ki.

Mükedvelői előadás. A monostorszeghi tanulóifjúság f. évi augusztus hó 3-án az olvasókör nagytermében táncvigalommal egybekötött mükedvelői előadást rendez. Belépőt-díj személyenként 1 korona. Kezdeté esti 8 órakor.

Egy család szomorú sorsa. Özv. Kiss Jánosné, életének kilencvenedik éve felé járó ó-kanizsai lakos, két év óta betegen fekszik. Igen nagy és kövér nő lévén, kit az ég magas kora és tehetetlensége dacára nagyon jó étvágygyal áldott meg, s kinek ápolása környezetére nézve nem a legkönnyebb feladat volt, önmagának, de különösen környezetének nagy terbére vált. Magával egészen tehetetlen lévén, őt az ágyban forgatni, arról levenni, majd ismét fölvenni mindig környezetének képezte terhes feladatát. Az agnuk egyetlen fia, Kiss Péter kelmeferő, szintén 55—56 éves, anyjának emelgetésében magát megerőltetve és meghűtve, ez év tavaszán súlyosan megbetegedett; napok óta várják halálát. Mindkét beteget egy nő ápolta, majdnem egyedül, ritka testi és lelki erővel, egész odaadással. E nő a betegen fekvő Kiss Péter neje, Findis Teréz volt. S midőn a két tehetetlen és gyógyíthatatlannak nyilvánított beteg halálát lesik, e hó 26-án a két teljesen egyedül álló beteg egyetlen ápolóját a folyosón menekülőben szívvelhűdés érte és holtan összerogyott.

Ünnepélyes mise. Rigyicán folyó hó 28-án a zenekedvelő tanulóifjúság épületes és élvezetes meglepetésben részesítette a rom. kath. híveket, amennyiben a helybeli kántortanító vezetése és nők közreműködése mellett Diabelli C-dur miséjét adta elő a r. k. templomban. Az énekkart Penninger Eugenia és Karolin (soprán), Penninger Adél (alto), Penninger József (tenor), és Penninger András (basso), a kíséretet Eckert Sándor és Ozvald Márton (I. hegedű), Penninger Mihály és Grolinger Mátyás (II. hegedű) és Penninger József (orgona) tölték be. Betétül Pleyel „O Maria virgo pia“ kezdetű G-dur Offertoriuma adatott, melynek szoprán szólóját Penninger Adél énekelte Ozvald M. fuvola szóló és az előbbieket hegedűkísérete mellett. Látható ebből, mily hasznosan tölti el a rigyicai tanulóifjúság az iskolai szünetet, és képzeltető, mennyi élvezetes örömet, lelki építést szerez ezáltal a mostani munkaidőben testileg, ugy lelkileg egyaránt ellankadt híveknek. (r. l.)

Felvételi hirdetés. A bajai m. kir. állami tanítóképző intézet I. osztályába felvételt felekezeti különbség nélkül, minden oly ép testű egészséges növendék, kik 16. évét már meghaladta s a magyar nyelvben, számolásban, földrajzban és történelemben annyi jártassággal bír, mennyit a gymnasium, vagy a reáliskola, vagy a polgári iskola négy alsó osztályában tanítanak. A belépni kívánó növendék erről vagy nyilvános iskolai bizonyítványt köteles előmutatni, vagy felvételi vizsgálatnak kell magát alávetnie. A felvételt kérő folyamodványhoz eredetiben mellékelendő: 1. születési bizonyítvány, 2. iskolai bizonyítvány, 3. orvosi és újravizsgálási bizonyítvány, 4. szegénységi bizonyítvány, ha az illető bizonyítvány is öhajti részestülni. A folyamodványban az anyanyelv s általában a nyelvismeret feltüntetendő. Kivétel nélkül minden folyamodó megvizsgáltatik testi épségre és zenei hallásra nézve s csak azok vétetnek fel, kik az ének s zenetanuláshoz megkivántató képességeket felvételi vizsgálat által is igazolni tudják. A tanítóképző intézettel 70 növendék számára internatus is van egybekapcsolva, melyben szegénysorsú, jó magaviseletű és szorgalmas növendékek tanítóvá képeztesütk egész tartamára államsegélyben részesülnek. A segély áll: 1. teljesen ingyenes ellátásból (lakás, étkezés, fűtés, világítás, mosás, gyógykezelés), 2. mérsékelt áru ellátásból, (mely esetben a felvett növendék az előbbiekért havonként 6 frt élelmezési díjat tartozik fizetni); 3. ingyenes lakásból, fűtés, világítás, mosással, (mely esetben havi 10 frt élelmezési díj fizetendő); 4. havonkénti 5 frt pénzsegélyből; 5. teljes ellátásból havi 15 frtért, mit bármely növendék nyerhet az intézetben. A beutaklásra és élelmezésre felveendő növendékek kötelezettenek: 1. A megállapított élelmezési díjat (5, 10 vagy 15 frt) minden hónap kezdetén az intézet pénztárába előre befizetni. A fizetésre kötelezett növendékek már a karácsonyi évbarmaddal a tanítóképzőből kilépettnek fognak tekinteni. 2. A köztartási evőeszközök pótlására beiratásokról 1 frtot lefizetni. 3. Minden beutakolt növendék köteles magával hozni tisztességes nyári és téli ruházaton kívül legalább 6 inget, 6 alsó nadrágot, 3 hálóinget, 6 pár barisnyát vagy kapcát, 6 törülközőt, 12 zsebkendőt, 2 lepedőt, 1 vankost, 2 vankosheját, 1 paplant, 2 paplankendőt, fésűt és hajkefét, fogkefét, ruhakefét és 3 cipőkefét. Az önképzőköri könyvtár és és dalkör részére 1 frtot, ugyintzen fürdőhasználatáért is 1 frtot minden növendék a beiratás alkalmával tartozik lefizetni. A könyvek vagy azok ára (osztályonként 15 frt) jelentéskor az igazgatónál bemutatandók. Megjegyzendő, hogy a rom. kath. és gör. keleti szerb tanító-növendékek az egyházi énekekben és kántori teendőkben is kiképeztetnek és sikeres vizsgálat után arról külön képesítő bizonyítványt nyernek. A felvétel iránti folyamodványok az igazgató-nanáshoz címezendők, ha szegénységi bizonyítvány nem mellékeltek, 50 kros bélyeggel látandók el és f. évi augusztus 15-ig az igazgatóságnál nyújtandók be. A jelentkezés idejéről, a felvételi és javító vizsgálatok napjáról minden tanító-növendék külön értesítést kap. Baja, 1895. július 1. Az igazgatóság.

Állami trachoma-kórház Ó-Becsén. Ó-Becséről írják: Feuer Náthán egészségügyi felügyelő, mint miniszteri kiküldött a napokban Ó-Becsén jart s kizsemelt egy alkalmas épületet, amely jövő hónapban állami trachoma-kórházzá fog átalakíttatni. Egyelőre 12 ágyval rendeztetik be, ahol a fekvő vagy kényeszer uton visszatartott betegek kezeltenek. A kórház orvosai

dr. Szász István községi orvosunkat nevezte ki a felügyelő, mint aki már ily tanfolyamot hallgatott. A derék, fiatal községi orvos bizonyára megelégedésre fog megfelelni terhes feladatának.

Művészet és irodalom.

Az őshaza felé. A magyar közönség egyértelmű rokonszenvvel és érdeklődéssel kíséri gr. Zichy Jenőt és társait keleti utjukban. Szeretne is részleteket megtudni az érdekes utazásról, de az eddigi szákszavú tudósításokkal nem sokat nyerhetett. Az Ország Világ most ezen is segít, az expedició egyik tudós tagjától, Szádeczky Lajos dról hoz hosszabb nagy érdeklő cikket, s tiz pompás képet az expedició eddigi utjáról. Ugy halljuk, a megkezdett sorozatot az Ország Világ hosszabb időn át folytatni fogja. Ezen kiváló érdeklősségen kívül az Ország Világ legutóbbi száma még ad érdekes képeket a keleti ünnepekről, arcképekben Salisbury lordot stb. Szövegírókat Várady Antal, Adorján Sándor, K. Reutter Sándor, Buday László, Margitay Valér stb. írták. Régen láttunk ily pompásan összeállított, mindvégig érdekes ujságot, mint az Ország Világ mai száma. Megjegyezzük, hogy a lap nagyon olcsó; negyedévre ára 2 frt. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, V. Hold-utca 7. sz.)

Fürdői levél.

Reichenau, 1895. július hóban.

Tekintetes szerkesztő ur!

Becsés engedelmével bátorodom utazásom egyes pontjairól s élményeiről Grácból kiindulva röviden hozzávetőleg értesíteni. Grác egy hosszú egyenes völgykatonában, köröskörül magas fenyőerdővel benőtt impozáns hegyek között fekszik. A Mura folyó a szép, egészséges fekvésű várost a hegyekből lejtősen lejtőve, rohanva s tajtékozva hasítja ketté. Az egész város egy remek nagy parkhoz hasonlít. A város leírását mellőzve, egyes kiválóbb kirándulási helyet közlök. Ilyen a város közepén emelkedő „Schlossberg“, melyre újabb időben vasut vezet fel meredek s borzalmat keltő hegyi uton. A hegytetőn közvetlenül a legmeredekebb helyen épült étterem van, ahol étkezve gyönyörködhetni a város panorámájában s a hegyvidékben. A város másrészen a gráciak egy igen kedves sétatálya van, az ugynevezett „Hilmsch“, ahová lovasuton 10 perc alatt juthatni. Erdős hegyek közepette egy a Mura folyóvizével folyton felfrissített és élesztett nagyobb tó fekszik, amelybe egy zsömlét dova gyönyörködhetni a nagymennyiségű pontyok viaskodásában a prédaért. A tó partján az evező klub helyisége épült s a tavon felvirágzott különböző csolnakok vannak. Itt a gráci intelligens hölgy- és uri közönség vígan evezget. A tavat környező hegytetőre érve, egy 5—6 emeletes kilátási torony, az ugynevezett „Hilmsch“ emelkedik ki a sudar fenők között. Ennek tetején látesővek s különböző színű tüvegekkel a messze kéklő hegyek s vidéken, egy a város körül elterülő remek izléssel s pompával épített mágnások s egyéb uraságok villáin s azokhoz tartozó parkirozásokon akad meg a szemünk. A lovasutat igénybe véve, 15 perc alatt a város közepén vagyunk, ahol a gráciak lelegegansabb s legkedvesebb helye, az ugynevezett „Stadtpark“ terül el, mely ugy nagy kiterjedésére, gondosan ápolott utak, remek virág és hatalmas fenyő s egyéb díszfák finom izléssel alakított csoportjai által figyelmünket lekötöti. Itt hosszú sétát téve, a közepén fekvő páratlanul szép s messze vidéken hozzá nem hasonlítható gyönyörű bronzbóli szökőkúthoz érünk, mely megszámlálhatlan vizsugarakban tör ki a magasba. A szökőkútat a város a bécsi kiállításon vette hallomás szerint 60 ezer forintért. A szökőkút közelében levő pavillonban kitűnő zene játszik s az előkelő uri közönség tarka csoportja hullámszik ide s tova.

Messzebb eső kirándulási helye sok van. Ilyenek egyike a Szt-Radegund gyógyhely, ahova két és fél óra alatt érhetni szép s meredek hegyi utakon. Utközben elhaladunk a hegytetőn épült „Mária Schutz“ nevű kegyhely mellett, ahol szép kéttornyu templom épült. Radegund a „Schöckel“ hegy mellett fekszik, mely 1446 méter magas s melynek egy része kopár szikla tömegből áll s többi részén sűrű fenyőerdő emelkedik. Vidéke többi része változón hegyes s dombos. Forrása van körülbelül 60. Itt este megismerkedtem a hegyekben dühöngő zivatarral is. A sűrűn lecsapó villámok, egetverő dörgések s annak a hegyekben végig hallható morajszertű visszhangja, a szakadó eső s a koromsötét éjben röpökdő s csillogó fényű szt-János bogarak szép látványt nyújtottak. A villám egyik villába be is csapott.

Másnap Grácba visszatérve, az utazást vasuton folytatva a grác-bécsi kettős vágányu s világűrű szemmeringeni utvonalt következtet, melyet megtekinteni isteni élvezet. Gráctól kezdve folyton keskeny völgyben a magas stajerországi alpesek alján halad a vonat s vele párhuzamban a Mura folyó tart egyideig lépést, sebesen folyva s sok helyütt szép vizesét alkotva s a bele-szakadó hegyi forrásokat és patakokat magához ölelve. Keresztül rohog a vonat a hírest „Mürtzthal“-on is hosszú ideig. Mürtzschlag állomásánál még egy erősebb szerkezetű gép csatoltatik a vonat elé s itt kezdődik az igazi remek vidék s óriási emelkedés. A vonat lassu menetben teljes erővel folyton zakatolva és libegve egy és fél óráig küzd a természet által alkotott akadályokkal. Közvetlenül Szemmeringen előtt egy 1430 méter hosszú alagutba rohog a vonat. Pokoli sötétség áll be s csak a vonat egyhangu dühöngése hallható. Egy hosszú éles fűtő zavar fel ámulatunkból, mely viszonzásra talál a velünk a másik sinpáron szemközti rohogó vonat által. Önkénytelenül borzalom fog el, arra a gondolatra, hogy ha esetleges rossz váltoigazítás esetén itt karamboloznánk a sziklatömbön keresztül tört keskeny alaguton, ugy egyikünk sem látná többé a napvilágot. Az alagutból 6 perc alatt kiérve, előttünk fekszik Szemmeringen s festői vidéke. Első meglepetésünkből kiöcsndva, szemünkbe ötlök a hegyoldalon látható, a szemmeringeni vasut létesítőjének, Ghega lovag emlékköve, melyre méltán érdemet is szerzett eme remek alkotása által.

Szemmeringentől kezdve minden utas a vasuti kocsi ablakainál áll és meghatottan, szótlanul nézi a vadregényes sziklatömegeket, a hegyesucson levő vár-

romokat, régi lovagkastélyokat, templomokat s hegy-
szakadásokat s regényes bejelenésként épült falvakat. Némely
hegyesucson pedig örökös hó fehérik. A vonat itt már
596 méternyi szédítő magasban keskeny hegyi úton
halad s közvetlenül mellette borzadályt keltő mélység-
táton sziklakkal övezve. Szemmeringentől kezdve pedig
még 16 hosszú alagut következnek. Hozzájárul még a
vidék vadregényességéhez az is, hogy a hegyesucok
nemelyike egymással hatalmas 1—2 emeletnyi magasságu
óriási holtájtású kőhidak kötik össze s több helyütt
a hidról az alagutba robban a vonat mindannyiszor éles
füttyel jelezve az alagutba, vagy a szemközti gyakran
közlekedő vonatot, mely a hegyek csoportjai között remek
visszhangra talál. Időközben már a vonat lefelé veszi
útját, a gőzök folytonos fekezése mellett. Szemmerin-
genből egy és fél órai ábrándozásomból a vonat meg-
állása vonja el figyelmemet s megérkeztem Payerbachba,
ahol kiszállanom kell, hogy rendeltetési helyemre,
Reichenauban érkezhessen kocsin.

Reichenau Alsó-Ausztria és Stajersország közvetlen
határán a tenger színe felett 485 méternyre fekszik s
a Schwarza hegyi folyó által kettéhasított s mely a
„Kurbhaus“-nál remek vízesést alkot s krisztálytisza ví-
zében pisztrángok uszálnak, ugyanitt még két hegyi
forrás ömlik bele zúgva a magasból. Itt egy csatorna
ágazik el s szolgáltatja a vizet a reichenauer parkban
lévő tóba, melynek közepén egy sziget fekszik a parttal
hiddal összekötve.

A tavon mindenféle elgondolható formájú vízi jármű,
gondola, ladik, szandulin stb. van, melyeken estefelé az
üdülő közönség zene mellett vígan evezget. Egy ízben
egy igen kedélyes látványosságunk voltunk szentannai,
amikor is 2 jármű karambolozott s egy hölgy s egy
gavallér kifordult a közönség zajos tetszése közepette.
Bajuk nem történt, mert a víz egy méternél nem igen
mélyebb. Persze a hajótörötteknek nem volt inyére, hogy
a figyelem központjává váltak. A parkban fekszik a
lövöldé is. A reichenauer park mellett a Schwarza által
elválasztott s szép sudar fenőfő utakkal bíró „Kurbhaus“
park terül el. Reichenau különben gyönyörű alpesek
között fekszik, melyek részint illatot árasztó fenőerdők-
kel vannak benőve, részint pedig kopár s meredek
sziklacsucokat képeznek s a 2000 métert meghaladják
s egy csúcson örökös hó fekszik. A hegyek s völgyek-
ben minden irányban épített főúri és egyéb villák terül-
nek el remek fekvéssel s izlésteljes parkirozásokkal. A
vidék közeli és távoli kirándulási helyekben dús gazdag,
amelyek mindegyike új és új látkepet varázsol elénk.
A lakosság földhöz ragadt szegény s jószerű nép, kinek
keresete nyomorúságos s életük csak tengődés a hegyi
viskókban; mindamellett nem zúgolódik, hanem Istentben
vetett bizalommal mely vallásos érteletében keres vigaszt.

A nyaraló közönség a világ legtávolabb eső részéből
is található, így oroszország, perzsia, amerikából is; a
legtöbb azonban bécsi nemet. A turisták Gráczból,
Becezből s messze eső vidékről seregestül felkeresik a
vidéket s érdemeik közé sorozzák, ha az életveszéllyel
járó „Kax“ nevű hegytetőt 5 órai nehéz fáradozás után
elérlik. A hegytetőn a turisták részére szálloda épült s
itt rendszeren az éjjelt töltik s reggel, ha a légkör tisztá,
kezdődik a levonulás. Két hét előtt is egy merész váll-
alkozású úri társaság felment a meredek sziklás hegyre s
egy fiatal ember, aki a társaságban levő hölgynek hó-
dolata jeléül akart egy „Edlweiszt“ szakítani egy mere-
dek helyről, eleszott és a mélységbe zuhant s ott
összezuott testtel élettelenül terült el. Az időjárás nem
a legkedvezőbb e vidéken, mert egy héten 3 nap esős;
de ezt kárpótolja dusan a többi szép nap. Pompas
gyönyörűt tölt be mindent s a fenővel benőtt hegyekbeni
gyönyörű s étak stb. gazdagon kárpótolnak a rossz
napokert. A legkisebb borulatnál felhők borítják a
hegyesucokat, mely impozáns látványt nyújt. Aki a
hegymászást elbírja, nem ritkán gyönyörködhetik zergék,
szarvasok, őzek stb. látásában, melyek itt, mint öfélége
gondosan kezelt s őrzött vadászterületén, nagy számban
tanyáznak. A mokusok, ezen fürge s kedves állatkák s
az eneklők több neme a hegyi s étak alkalmával élénk
teszik az erdősegeket.

Ezekután maradtam tekintetes szerkesztő urnak
őszinte tisztelője
Bácskay Béla.

CSARNOK.

A három Szilvási leány.

Írta: Del Toró.

Szolon bölc, Krözus pedig gazdag volt a történe-
lem szerint. Az öreg Szilvási is bölcnek született, mint
egy Szolon és gazdag is lehetett volna, mint egy Krözus,
de a korabeli történelem erről nem akart tudomást venni,
hanem csak a „Golyahegyi“ kaszinó tejföllőszájú „bir-
harangjai“ tartották őt bölcnek is, gazdagnak is.

A bölcességéből a három szócskából állott:
blatt... blatt... és megint csak blatt... a mi egy
ven patvaristától elég nagy filozófiának mondható, a
gazdagságát pedig: három „eladó“ leánya képezte, a
mi szinten elég nagy vagyon egy kiérdemült prókátor
részeről.

Hajnalka és Viola voltak a fiatalabbak és hozzá
még ikrek is, Dóra pedig az öregebb, ki páratlanul
láta meg a napvilágot, gondolom harminc tavasszal
ezelőtt. Már a nevük is mutatja, hogy a két első való-
ságos virág volt, a harmadik pedig a virág és a csalán
között foglalhatott volna legjobban helyet.

Kettő a kisasszony szerepét játszotta, Dóra meg a
háztartást vezette, tehát az „írás“ szavai szerint: nem
a legjobb részt választotta magának.

Mind a hárman testvérek voltak, de annyira
különböztek egymástól, hogy még Buridan számára —
a kiről pedig az állítatik, hogy a „legokosabb számár“
volt a világon — sem tudta volna hamarjában eltálatni,
hogy melyikbe „harapjon“.

A szép szöke Hajnalka, kinek ragyogó nagy fe-
kéte szeméből égi fény sugárzott ki, hosszú arany ha-
jával — mely úgy hullámozott darázs-karcsu dereka
körül, mint a háborgó Balaton — olyan volt, mint az
egy leggyönyörűbb angyala, Viola nyulán alakja pedig,
hőfőhöz keblén nyugvó koromsötét fürtjeivel, homalyba
borította volna még a balszamos Itália legbájosabb
szépességét is. És a midőn nefelejtés-kék szemének derűjé-
ben felcsillámlott a pajzanság életét szikrája, akkor a
lábaihoz borult volna még a szivtelen kőszikla is.

Es Dóra? ... Dóra olyan volt, mint a pirkadó
hajnal: hirtelen vörös. Selyem haja hosszú vörös te-
kerésekben futott alá és úgy csillámlott már messziről,
mint ha a nap láng-sugarai lettek volna benne korbácsosá
összefonva. Világos-barna szeméből pedig egy kis
maliciával párosult okosság kandikált ki, nyilván azért,
mivel hogy hát ő vitte a házban — a mamája mellett
— az igazi asszonyi szerepet.

Mint fiatal jurátus kertiltem „Golyahegyre“ az öreg
Szilvási irodájába.

Itt ismerkedtem meg a lányával.
A dolog nem nagyon bántott, ráértem hát egész
nap kuzálni.

Rövid idő múlva azt vettem észre, hogy Hajnalka
is meg Viola is fülig szerelmes vagyok. Dóra nem
tudott bennem „tízet“ ébresztani. Ha néha mégis simul-
tán hozzá, az csak azért volt, mert ilyenkor a másik
kettőnek a hiányát éreztem.

Már pedig a kisvárosi katekizmusnak első paragra-
fusa: az unalom-üzés. Az unalom ördöge mindenre ké-
pes, csak jóra nem... ha egyszer bevette magát a
házadba, negyven napi böjttel sem bójtöltheted ki...

Hajnalkát és Violtát tehát örültem szerettem
egyenként is, összesen is. El is határoztam magamban,
hogy feleségül veszem, ha nem is mind a kettőt, de
legalább az egyiket. Csak azt nem tudtam kiszámítani
még logaritmussal táblával sem, hogy melyikhez huz
jobbba a szívem. Most sajnáltam csak igazán, hogy
mért nem hozták be már nálunk is a „haza vénei“ régen
Mohamed polgári házassági törvényeit. Legalább itt a
földön is már a hetedik menyországba: a hurik tanyá-
jába juttatnunk volna...

Mint hogy választani nem tudtam, a sorsra bízam
életem fonálát; hadd válassza ki ő részemre a boldog-
ság angyalát! Hisz Saul is elment egyszer keresni az
apja számarait és megtalálta helyettük a dicsőséges
királyi koronát...

Szívem érzelmek két rövidke kérés-levelemben írtam
bát le és lestem az alkalmat, hogy egyszerre aranyos
kis kezeik közé juttathassam azokat.

Egy gyönyörű holdvilágos estén aztán betegnek
tettem magamat. Valóságban beteg is voltam: fájt a
szívem nagyon, de nagyon; bocsánatot kértem hát az
én kedves kis angyalaimtól, hogy nem szórakoztath-
tam őket.

Megbocsájtották, hisz galamb volt a szívük, vert
arany a lelkük...

Egyedül mentek le a kertbe sugdosni a virágokkal,
ábrándozni a ragyogó csillagokkal...

En az alatt meghuztam magamat az ablakfülkében
és epedve lestem a szót ajkaikról.

Hajnalka azt mondta: „Valóban csinos, kedves és
szellemes“... Viola pedig még hozzátette: „Igazán
megenni való“... Ezután sugtak még valamit egymás-
nak, de azt már nem értettem, csak azt hallottam, hogy
utána mindjárt úgy kacagtak, mint a kacagó galambok
és egy kicsit kötekedtek is.

Kétségtelenek tartottam, hogy miattam kötekednek.

Csak kötekedjétek — gondoltam magamban —
majd holnap elvállik, hogy melyik lesz a feleségem:
der schimft, der kauft...

Egészen meg voltam magammal elégedve. Hogy
is ne, mikor ketten is veszekeszknek értem!

Csak akkor ocsudtam föl a kellemes ábrándozásom-
ból, midőn a jóságos esti szellő a nyitott ablakon ke-
resztül hirtelen megcsapta az én homlokomat. Kitekinttem
az ablakon és észrevettem a hold szelid fényénél, hogy
az én kedves kis galambjaim már kifelé sétálgatnak a
kertből.

Gyorsan becsuktam az ablakot, leeresztettem a
csipke függönyt és a zsebemben készen tartott két le-
velektől hirtelen becsenpészttem a bálószebájukba a toalette
asztalukra, hogy biztosan megtalálhassák, aztán pedig,
mint a ki jól végezte dolgát, nyugalomra hajtottam le
a kábult fejemet. Holnap úgy is elvállik a dolog...
igen... biztosan elvállik, mert a ki előbb adja meg
isteni választában a boldogító „igent“ a kérés levelemre,
az lesz a párom ezen a világon!

Másnap már kora reggel két egyforma rózsaszínű
levelektől találtam az íróasztalomon. Mindjárt tudtam,
hogy tőlük jött. Rendkívül megörültem, de csakhamar
el is komorodtam. Nem tudtam, hogy melyiket bontsam
föl előbb és melyikből olvassam ki előbb a „holtomiglan-
holtodiglant“...

Zúgolódtam a szeszélyes sors ellen, hogy ilyen
kaján játékot izz velem; velem, egy jurátussal, az öreg
Szilvási „audiatjával“, a lányai udvarlójával, a „Golya-
hegyi“ kaszinó választott tagjával, a „Szócsó“ című
pletyka lap nagyszágos főszerkesztőjével: szentjánosi
Janosi Zoltánnal.

Hanem aztán gondoltam, hogy egy csapásra két
legyet is ütöttek: egyszerre bontottam föl és egyszerre
olvastam el mind a kettőt. A levelek is egyszerre hullottak
ki a kezemből, magam pedig majdnem sőbálványá lettem
egyszerre. Az epedve várt „igent“ nem találtam egyik-
ben sem!

Hajnalka röviden csak azt írta: „Beszéljen az
édes mamával“, Viola meg még rövidebben ezt: „Be-
széljen a papával“.

Magamon kívül voltam... egyszerre benyitottam
a papához és mamához és egyszerre beszéltem a mamá-
val is papával is.

A papa is mama is egyszerre azt mondta: „Be-
széljen kérem előbb Árpássy és Buzássy urakkal“...

Eszerevettem futottam ki a szobából és a szomszéd
városkáig meg sem álltam. A két ügyvéd nem volt otthon:
nem beszélhettem se egyenként se egyszerre velük, de
az egyszerre világos lett előttem, hogy ezek a jó urak
engem keményen lefőztek, mert nem bízták a sorsra a
választást, hanem a szívükre.

Most már lassan ballagtam visszafelé és azon
töprekedtem, hogy cyankálit vegyek-e be, vagy pedig
golyózt röpitsek az agyamba?... De mégis meggondol-
tam magamat...

Már jó későre járt az idő, mire beléptem az iro-
dába. A principálisom éppen egy poros aktát hajított az
asztalomra és zsörtölődött is egy kissé, mert soká ki-
maradtam.

Szó nélkül leültem az íróasztalomhoz és megírtam...
önök, tisztelt olvasóim, bizonyára azt hiszik, hogy a
végredeletem?... de hogy... a harmadik kérés levelet.

Bevettem a cyankálit Dóra ajkairól és úgy talál-
tam, hogy a mérge nem öl, csak kábít.

Dóra hus volt a husukból és vér a vértkből. És
mai napig sem bántam meg, hogy véletlenül Dóra lett
a feleségem. Neki köszönhetem, hogy kitűnő intrikus
és jeles perlekedő ügyvéd vált belőlem.

Julius.

Mily jó, hogy napilapok is vannak a világon:
belőlük értesülünk ama nagyfontosságú eseményről, hogy
itt a — kánikula! Lehet, hogy izzadni is elfelejtünk,
ha egyes jóakaratu, de hangzatos szölamoktól csak úgy
hemzsegő cikkek nem világosítanak föl bennünket,
szegény vidékieket s nem tudatnák velünk, hogy az ég
leánya: a nap, most már nagyobb hévvel bocsátja ki
szívéből (mely melegebb, mint a föld összes leányainak
szíve; próba: olvass verseket) azokat a „szeretetsuga-
rakat“, amelyek elől hűtlenül futunk el a söresarnokok
hűvös helyiségeibe, nem tartván számot a közvetített
szerelemre, mint amilyen a napé, amelynek tudvalevőleg
(emlékezzél a fizikára) a „Föld“ az ügynöke.

A szalmakalapok és sárga cipők, a napernyők és
puffok (?) a világos színű ruhák s az empire-ek... mind
ibolyái a nyárnak. Nem azért, mert szépek, de mert
— mint az ibolya a tavasznak — ezek a nyárnak hir-
nökei. Igaz, hogy drágábbak is, mint ama szegény
piciny virág, de hát — csunyábbak is!

A forróság elleni védekezés, vagy legalább véde-
kezni akarás nekünk azonban még sem erényünk. A
divat és politika annyiban hasonlítanak egymáshoz, hogy
mindkettőben követelnek szabadságot: abban az öregek,
ebben az ifjak. Ez utóbbiak lelkesednek mindazért, ami
az édes szabadsággal összefüggésben van, de a társa-
dalmi convenance nyűgös szabályai alól esztükben sincs
felszabadulni... s ha a nap még oly forrón süt is,
ha a hőség még oly borzasztó is, ha az izzadás nehéz
cseppjei folynak is a homlokról s némely leborotvált
fejről: ok azért a magas gallér miatt mereven tartott
nyakkal járnak föl-alá, megvetve a Petőfi-gallért s az
egyszerű, de kényelmes szatín és selyem ingeket. Hja!
comme il faut emberek ebben a tekintetben s némely
„kicsikének“ éppen ezzel zavarják meg normális gondol-
kodásmódját.

Ha jól emlékszem, Taine mondta, hogy mikor vala-
mely izlés uralkodóvá lesz, gyorsan általános szeneve-
délylyé válik, mely elvégre is bolondságokká fajzik el.
Csak a minap történt, hogy egy bájos, de óriási puffoktól
megterhelte úri dáma apró lépésekben lejt végig az utcán.
Mellette szintén divatos kiadásban fiatal ember ballag,
kivel meglehetősen kedélyes társalgásba merül, miből
következtetve, valószínűleg — nem a férje. Velők szem-
ben, ugyanolyan lassúsággal, ugyanazon kiadásban
szintén férfi és nő fűrészlik lábaikat a képzeletben ol-
vadó aszfalt hullámaiban. A párok találkoznak s miután
már jó távrolról szemlgyre vették egymást — szabatosan:
egymás ruhát — kölcsönös üdvözléssel szájuk egymás-
nak útját.

— Ah! jó napot, jó napot... azt hittem, fűrdő-
ben vannak?...

— Csak voltunk, voltunk... ah, hiszen oly unal-
mas mindég egy helyen lenni... Varietas delectat...
most egy ideig jobb lesz honn...

Bókók s válás. Egy hosszú söresarnok előtt volt
a találkozó, melynek úgy jobb, mint balfélen csinos
divatüzlet áll. Mind a két pár bement (egyik az egyikbe,
másik a másikba) s rögtön be is vásárolta mindazt, amit
a másikon látott s a következő napon — uram bocsá! —
mintba kicserélték volna egymás ruháit: egyik olyanban
„spacirozta végig“ az utcát, amilyenben a másik az előtte
való napon indult hódító kőrújtára. Az egészben csak
az a nevetni való, hogy mikor találkoztak, maguk is jól
nevettek ezen a neveléséges bohóságban.

Az a körülmény, hogy az előtűnik állt söresarnokba
nem mentek be: mutatja, hogy a dolog nem Bácskában
történt. Hála Bachusnak, hogy nem visz minket a kísér-
tetbe s megadja a mi mindennapi — pohár sörtünk
ma: mert azok, akik a sört és a bort szeretik, rendszeren
józanok maradnak a — divatban... s azoknak a kisebb
igényű puffoknak való hódolatot is, amely nálunk lábra
kapott (a hódolat lábra kap. a puff — vállra kap) inkább
„nőbelspitznek“ vagyok hajlandó minősíteni, semhogy a
jószantalanság vádját dobjam viselőiknek — világért sem
a hajportól halovány — ocreára.

A nyár falu helyen a műkedvelői előadások sai-
sonja. Alig van falu, hol a szerencsésen hazaérkezett
diákok ne rendeznének mulatságot. Tíz hónapig fárda-
tak, a tíz hónapban át tartott rettenetes küzdelemben
nem esoda, ha kimerültek: kell tehát, hogy kipihenjék
magukat. Erre, — ő szerintök — legalkalmasabb az
estétől-reggelig tartó folytonos tánc. De a tánchoz kell
izeltő is: valami szindarab... valami szavaltat... va-
lami melodráma... monológ... mert különben miért
fizetnének a mamák belépti-díjat?... Ah, ok hamar
álalomsodnának, ha a művelt s ily dolgokhoz értő
Adolár ur (ez a név a rendes áldozat) nem dicsérné a
kisasszony tehetségét, routine-ját s nem mondogatná,
(minden mamának ezt mondja) hogy a kisasszony leges-
legjobban játszott...

Thalia gyakran örül, mosolyog ott fönn az égben,
látva a bájos, ideiglenesen szölgálatába szegődők buz-
galmát és ügyességét... — de gyakran sir is, zokog
is, (ha nem jól játszanak) s ilyenkor keserű könnyei:
az esősepek hamarosan beszaszaltják a terembe a
szabadban fölállított színpadon működő szereplőket bá-
muló estélyi toilette-ben lévő... (mindennek van hatása)
— közönséget.

A tánchoz már jobban értenek mindannyian; ennél
sügő sem kell, mert itt a szív süg. A színpadi sügő is,
a szív nevű sügő is el van rejtve — ez utóbbi kegyet-
len fűzők szorongó homályába — s ennyiben hasonlít-
tanak egymáshoz. De míg az előbbi könyvből diktál,
addig az utóbbi extemporizál. S mily különbség mégis!
A szív sokkal szebb dolgokat süg, mint ama másik
sügő... a szív hangját sokkal gyorsabban föl fogja a
füll vagy az agy, mint azét a másikét. Honnan e diffe-
rencia? — Ah, hiszen ez igaz szerelemről dalol...
igaz szerelem viszbangajitól csengnek a halcsontok...
igaz sóhajok vegyülnek a zene akkordjaiba!... A
két játék között még az a különbség is meg van, hogy

mig a színpadi
vigjátékban re-
lők jól neveti
mások után,
gyakran egy-
A házasság et
hogy a sirásu-
... S mi
— il-y-a faga-
fejüket, hogy
vagy az ang-
lapot tegyen-
hez... addig
törődve a mi
majdan nyug-
kókat is. Met
dolga a falu-
nyugodtan is
sarokban föl-
nézete Stamba
gyilkosságra
s alig hallható
végig törlő ha-
bir joztien e

Hispanus.
ismét felkeresett
Vidék.
levelet közölni
terjen haza.
B. Gy.
nem felel meg a
adós oly vonat-
Problája meg a
kerülje.
— a — r.
rossz neven, ne
js más kézből ne

Dr.
B I T T
H
1628. szám.
1895.

Birtok
Közhirű
tartozó ugyne-
tartozó 1052
1536 frt 62 k
jövahagyásána
tári ispanu
10. napjan
ajautatok tart-
tartatik, mel-
Banatpenzül a
Szobeli a
jeggyel és l
ajautatok at-
Utoajaut
Kulau,
2—1

3168. szám.
kig. 1895.

Arle
A várn
kgy. 1894. s
egy új orves
vanos arleje
közsegbázaol
delelőtti 9
Miről v
hogy az épít
jegyzői iroda
Versen
kikiáltási a
óvadékképe
kezeibe teend
Zsablya

3194. szám.
közig. 1895.

A várn
1895. számu.
új iskola épít
arletjes utjan
séházához 11
9 órája itt
Miről v
hogy az épít
jegyzői iroda
Versen
kikiáltási ar
óvadékképe
kezeibe teend
Zsablya

Városi nyaraló eladás.

Egy 2 1/2 katasztrális hold terjedelmű kastély-szerű **nyaralóval** s teljesen felszerelt kertészeti teleppel ellátott **disz-, gyümölcsös-,** illetve **konyhakert** Zomborban a Szelencse városrészben közösség megszüntetés okából 8000 frttért eladó. Értekezhetni **Vujevich Zoltán** ügyvédnél **Zomborban.** 3-3

Bérbeadási hirdetés.

Káty község határában, Ujvidék város közelében fekvő 288 holdas birtokom, a kellő gazdasági épületekkel és szükséges fundus instrukcióval együtt — avagy anélkül is — hat, esetleg 12 évre bérbeadandó.

Bérleti terület, mint erdő általam 10 év előtt irtva és urbarialissá téve.

Komoly bérlők, kik biztosítékot nyújtanak, előnyben részesülnek, közvetítők kizárva.

Felvilágosítás tőlem személyesen augusztus hó folyamán birtokomon szerezhető.

A bérlet f. évi szeptember hó elsején átvehető.

Schaffer Ármin,
birtokos Kátyon.

3-2

Több év óta **Theodorovics S.** nevében álló (jelenleg Theodorovics J.) kitűnő hírnévnek örvendő

temetkezési vállalat

a tulajdonos elhalálása miatt eladandó.

Bővebb tudósítás az örökösöknél nyerhető.

3-3

Hirdetmény.

Az adai m. kir. földmivészkola növendékeinek elemezése, illetőleg teljes ellátása tárgyában ezennel pályázatot hirdetek s felhívom az érdeklődőket, hogy ajánlataikat **augusztus hó 25-ig** hozzám nyújtsák be.

Az elemezési feltételeket, általában minden néven nevezendő felvilágosításokat a személyesen jelentkezőkkel készséggel közlendem s már most megjegyzem, hogy a beérkező ajánlatok közül a választást a magas földmivélségi miniszterium eszközölni s a legkedvezőbb ajánlattevővel fog a szerződés 3 évre megkötetni.

Ada, 1895. évi július hó 26-án.

Szobonya Bertalan,
igazgató.

3-2

Képviseleve az összes iparágak!

ÁRUCSARNOKA

MINT SZÖVETKEZET

Zomborban: főútlelet Kossuth L. (fő-) utca 154., nyílt főáruraktár a bajai uton saját épületében,

ajánlja gazdagon felszerelt áruraktárát különösen **butor-, kárpitos- és lakberendezési tárgyakból** egyszerű és a legfinomabb kivitelben.

Elvállal **diszítési munkákat, zászlók, draperiák** stb. készítését.

Megrendelések bármely iparágra nézve helyben mint vidékre **részletfizetésre** is pontosan teljesíttetnek. 3-2

A tárgyakra irt szabott, jutányos árak!

Nagy raktár fa-, vas- és hajlított butorokból!

Készletben ebédő- és hálószobák, szalon garnitúrák!

Eladó széna.

Az ó-sztapári határban 200 baglya első minőségű **széna** eladó. Bővebb felvilágosítást **Sztankovits Borivoj** ad. 3-1

1364. szám.

kig. 1895.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegyében o. ért. 400 frt évi fizetéssel javadalmazott óvónői állásra pályázat nyitattik, s pályázók kisdédvői oklevéllel és erkölcsi bizonyítvánnyal, valamint a magyar és német nyelvben való jártasságukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüknek **folyó évi augusztus hó 20-áig** mint a pályázati határidő lejártáig alulírott községi elöljáróságnál leendő beadására felhívva.

Bács-Bodrogh vármegyében, 1895. évi július hó 27-én.

Zányi Félix, **Vogl József,**
jegyző. 3-1 bíró.

Egy jó házból való fiú

TANONCUL

azonnal felvétetik

Bittermann Nándor és fia

könyv- és könyvnyomdájában Zomborban.

5035. szám.

kig. 1895.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegyében zombori járásába kebelezett Gyulafalva községének leköszönés folytán megtiresedett községi irnoki állásra, mely 300 frt évi fizetéssel van egybekötve, ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi augusztus hó 10-éig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezőket tekintetbe venni nem fogom.

Zombor, 1895. évi július hó 23-án.

Tárczay,
főszolgabíró.

3-3

Nedves falak

szárazzá tételére a folyékony aszfalt elszigetelő anyagot ajánlom, mely nem csak szakember, de bárki által is kezelhető, amennyiben eset segítségével egyszerűen és melegítés nélkül a vakolattól ment falra kenetik, mely ott tehető képezve teljesen elzárja a nedvességet. — Használati utasítással készséggel szolgállok.

A n. é. közönség becses figyelmét van szerencsém még az építészeti terén kitűnő sikerrel alkalmazott aszfalt köfedélemmel, aszfalt elszigetelő lemez, karbolineum, kőszénkátrány, cement mész, Portland cementre irányítani, mely cikkekből nagy raktárt tartok.

Tisztelettel

Heindlhofer Róbert.

3-2

Bátorkodom ezennel a n. é. közönség becses figyelmét cégemre felhívni, és kérem szükségletének fedezése alkalmából személyesen meggyőződni arról, hogy legfőbb igyekvésem b. vevőimet a legjutányosabb árak mellett teljes megelégedésére kiszolgálni. Választékos készletben található raktáromon több rendbeli

hálószoba, ebédő, szalon- és irodai berendezések és vasbutorok.

Ezenkívül ajánlom legújabb **üveg és porcellán** készleteimet, továbbá

asztal- és függő-lámpákat,

kinaezüst, tükrök, képek és különféle **szobadisztárgyaimat.**

Mindennemű beüvegezés a legpontosabb kivitelben eszközöltetik.

Kárpitos munkákat olcsó áron elvállalok.

Nagy raktár kereskedők és vendéglősök számára.

Maradtam kiváló tisztelettel

Scherer Ferenc.

Kivilágításokhoz ajánlom a legújabb viasz-kompozícióval töltött lámpácskákat.

Egész
Fél
Negy

A la
illető
szerkes
a lapu

Egyes s

Bácsm
dalmi

A n
melyek
sikere
zónék
bizotts
dr. Moln
Gertinger
megnyug
egyetért

Dr. A
székfogl
még az

A n
főispán
lits Pál
ketten, k
város kö
lyek polit
sulyozand

Követ
ézésének
lakossága
különbség
kalommal

Követ
nül korrel
főispánunk
üdvözlő sz
A székfogl
összes nyi
tisztesség
tanubizony

— az alk
a megye k
kilon polit
és városain
értéssel ma
dr. Vojnák
vezéreszn

Követ
toknak, m
szabalmi el

Minda
a munkábe
rosunk tús
egymásra
nél erőse

Követ
méknek, n
zébe letett
kifejtett.

pártatlan
jogos kíváns
gok kimélet
megjutalmaz

Örömm
latk oztatás
ber sem,
nunkat ez
követné.

Dr. V
közéletére
mok közöt
most hang
miben sem
ugy tevéke
nyomokat